

ENTOMOLOGISKA FÖRENINGENS SAMMANTRÄDE Å GRAND RESTAURANT NATIONAL

DEN 24 FEBRUARI 1900.

Sedan protokollet från senaste sammankomsten upplästs och godkänts, meddelade ordföranden, prof. CHR. AURIVILLIUS, att styrelsen i Föreningen invalt häradsskrifvaren C. A. SANDBERGH i Bredsättra, Roslagsbro, och att docenten d:r CARL AURIVILLIUS den 17 dec. afidit i München, en förlust som smärtsamt berörde de närvarande föreningsmedlemmarna.

Härefter föredrogs revisionsberättelsen för 1899 och beviljades på revisorernas förslag full och ovillkorlig ansvarsbefrielse åt styrelsen och kassaförvaltaren.

Att utgå såsom entomologiskt vandringstipendium åt någon yngling ur de högre klasserna i rikets högre allmänna läroverk anslogs för 1900, såsom vanligt, 60 kronor.

Inför Föreningen omnämndes den glädjande nyheten, att framlidne adjunkten THOMSONS i Lund ytterst värdefulla samlingar af *Hymenoptera* med flera insektgrupper nu förvärfvats åt universitetet därstädes och sålunda komme att stanna inom landet. Härvid framhölls särskildt, huru synnerligen betydelsefullt det vore för entomologien inom hela vårt land, att såväl dessa som alla förut i Lunds universitets ägo varande insektsamlingar komme under vård af en med sitt ämne fullt förtrogen entomolog med så pass hög aflöning, att han uteslutande kunde ägna sin tid åt nämnda uppdrag.

Doktor YNGVE SJÖSTEDT höll därefter föredrag »Om nya undersökningar öfver svampodling af termiter». Detta mycket intressanta ämne hade studerats af C. HOLTERMANN och FAIRCHILD

på Java och andra närliggande öar, af COOK i Västafrika och af föredraganden själf i Kamerun. Vår landsman d:r ERIK NYMAN hade tillika med termiter hemsändt prof på deras »svampträdgårdar» från Java. Såväl dessa som af föredraganden själf påträffade termitersvampodlingar förevisades jämte planscher och teckningar. Bland förevisade termiter funnos sådana, som höllo af bitna gräsdelar i munnen, ett analogt förhållande till de »bladskärande» myrorna, hvilket ådragit sig så stor uppmärksamhet. De växtätande termiterna gjorde sina »bon» eller »svampträdgårdar» af exkrementerna, och därpå odlades svamparna. Termiter med genomlysande, mörka jordexkrementer äro ej svampodlande, så att man redan häraf synes kunna döma, om en art är svampodlande eller ej.

Det mycket egendomliga förhållandet, att tvänne så vidt skilda insektgrupper som myror och termiter kommit att på alldeles parallela tillvägagångssätt odla svamp, betonades ytterligare af ordföranden.

Undertecknad lämnade ett meddelande »om grävande trollsländlarver» och visade, jämte sådana, äfven några andra intressantare larver af i vatten lefvande insekter. Meddelandet ingår på annat ställe i denna tidskrift.

Prof. AURIVILLIUS framhöll i sammanhang härmed, huru mycket som ännu återstode att utreda och studera med afseende på insektlarver, som lefva i vatten.

Byråchefen J. MEVES höll sedan ett längre och uttömmande föredrag, hvori, förutom annat, lämnades en »jämförelse mellan förekomsten af Nunnans ägg i de angripna skogsområdena inom Södermanland höstarna 1898 och 1899». Föredraget illustrerades af särskildt upprättade kartor, hvilka utvisade helt och hållet eller till hälften kalätta områden, äggbeläggningens utbredning och äggens relativa talrikhet i olika områden, det senare i trenne gradationer: med öfver 1,500, med 500 till 1,500 och med färre än 500 beräknade ägg per stam. Föredraganden framhöll såsom resultat af äggrevisionerna, att de 1898 äggbelagda områdena visade sig betydligt minskade hösten 1899 — enligt utförd beräkning sammanlagdt med 36 procent. Denna minskning måste ju i hög grad tillskrifvas den utförda limningen. Vid den fortsatta striden mot Nunnan hade man, bland annat, tänkt

sig, att de mycket svagt äggbelagda områdena ej skulle behöfva limmas år 1900.

Ett barkstycke med 125 stycken helt unga, fastsatta Nunne-larver förelades Föreningen för att förtydliga, huru lätt sådana larver kunde undgå äfven rätt vana iakttagares uppmärksamhet.

I anslutning till byråchefen MEVES' föredrag utspann sig en liflig öfverläggning, hvori jämte föredraganden deltog lektor ALB. NILSSON, prof. AURIVILLIUS, direktör HOLMERZ, kapten KULLBERG och prof. LAMPA. Öfverläggningen utgjorde en fortsättning och utveckling af det meningsutbyte öfver striden mot Nunnan, hvilket ägde rum vid Föreningens senaste sammanträde.

Lektor NILSSON framhöll de stora svårigheter, som förefinnas vid äggrevisionerna, och ansåg, att dessa revisioner följaktligen sällan kunna blifva tillförlitliga nog. Prof. AURIVILLIUS fäste uppmärksamheten på, att — äfven om man fått räkna med approximativa siffror — det likväl framgått, att de äggbelagda områdena betydligt minskats från 1898 till hösten 1899, och att minskningen just inträffat, där man i första hand väntat sig resultat af den verkställda limningen, men där »toppsjukan» icke visat sig eller parasiter på Nunne-larverna uppträd i afsevärd mängd. Att limningen gjort god nytta, vore i högsta grad sannolikt. Direktör HOLMERZ ville icke förneka, att äggrevisionerna kunnat blifva något så när riktiga eller möjligheten af, att limningen haft afsevärd påföljd. De vidtagna skyddsåtgärderna hade varit fullt på sin plats. Emellertid borde man söka undvika att öfverdrifva limningens resultat. Lefvande larver vore icke ens såsom små så synnerligen svåra att urskilja. I soligt väder hålla de sig ej mycket under barkens fjäll. Af laryparasiterna hade steklar utöfvat högst obetydligt, *Tachina*-arterna något större inflytande. »Flacherei-seuche», som enligt nyare undersökningar lär förorsakas af en annan bakterie än »toppsjukan», förekom ej obetydligt äfven i utkanterna af härjningsområdet.

Prof. LAMPA påminde slutligen om, att insamlandet och förstörandet af ållonborrelarver säkert medfört en stor minskning i ållonborrarnas uppträdande. Man borde lika väl kunna påräkna resultat af limningar mot Nunnans larver.

Filip Trybom.